

IV

*(Informacije)*INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

SVET

Sklepi Sveta o regulativnih peskovnikih in določbah o eksperimentiranju kot orodjih za regulativni okvir, ki bo inovacijam prijazen, za prihodnost primeren in odporen ter bo z njim mogoče obvladovati prelomne izzive v digitalni dobi

(2020/C 447/01)

SVET EVROPSKE UNIJE:

1. OPOZARJA na sklepe iz februarja 2020 ⁽¹⁾, v katerih JE POU DARIL, da je boljša priprava zakonodaje eden od ključnih dejavnikov trajnostne in vključujoče rasti, ki spodbuja konkurenčnost, inovacije, digitalizacijo in ustvarjanje delovnih mest, povečuje preglednost ter zagotavlja javno podporo zakonodaji EU, ter PONO VNO POU DARIL, da je treba zagotoviti, da bo zakonodaja v EU pregledna, preprosta in izvedljiva s čim nižjimi stroški, ob stalnem upoštevanju visoke stopnje varstva potrošnikov, zaposlenih, zdravja, podnebja in okolja; PONO VNO POTR JUJE svojo zavezo spodbujanju najučinkovitejših regulativnih instrumentov, kot sta harmonizacija in vzajemno priznavanje ⁽²⁾;

2. POU DARJA, da mora biti regulativni okvir EU čim bolj konkurenčen, uspešen, učinkovit, skladen, predvidljiv, inovacijam prijazen, za prihodnost primeren in odporen, zlasti da bi EU iz krize zaradi COVID-19 izšla močnejša; ta je namreč močno prizadela večino podjetij v EU, še posebej mala in srednja podjetja (MSP), vključno z mikropodjetji in zagonskimi podjetji, od katerih se številna borijo za preživetje. Biti mora empirično podprt ter z vidika v celoti delujočega enotnega trga EU ščititi in podpirati državljane in državljanke ter podjetja, ne da bi jim pri tem nalagal nova nepotrebna bremena, da pa bi hkrati zmanjšal že obstoječa;

3. OPOZARJA na načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, pa tudi na previdnostno načelo, ter na sklepe iz maja 2016 ⁽³⁾, v katerih je POU DARIL, da bi bilo treba pri obravnavi, oblikovanju ali posodabljanju politik ali regulativnih ukrepov EU uporabiti t. i. „inovacijsko načelo“, ki pomeni upoštevanje učinka na raziskave in inovacije pri pripravi in pregledu predpisov na vseh področjih politik; v katerih JE POZVAL Komisijo in države članice, naj vidik pravnega urejanja, ki bo prijazno inovacijam ter primerno za prihodnost, vključijo v svoje razprave o obstoječem pravnem urejanju v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov, in v katerem JE POZVAL Komisijo in države članice, naj preučijo in izmenjajo najboljše prakse glede tega, kako bi lahko bilo pravno urejanje primernejše za prihodnost ter omogočalo raziskave in inovacije, vključno z možnostmi za eksperimentiranje in prožnost. OPOZARJA na izmenjavo najboljših praks ⁽⁴⁾, ki jo je leta 2017 organiziralo malteško predsedstvo Sveta in med katero je bilo ugotovljeno, da številne države članice pri oblikovanju politik že razmišljajo o eksperimentiranju in drugih orodjih, povezanih z inovacijami;

⁽¹⁾ Dok. 6232/20.

⁽²⁾ Medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje, točka 47.

⁽³⁾ Dok. 9580/16.

⁽⁴⁾ Dok. WK 6474/2017.

4. POUDARJA, da sta lahko prožnost in eksperimentiranje pomembna elementa odzivnega, inovacijam prijaznega, za prihodnost primerne, empirično podprtega in odpornega regulativnega okvira, ki spodbuja konkurenčnost, rast, trajnost, regulativno učenje ter evropsko tehnološko suverenost in vodstvo, obenem pa pomaga obvladovati sistemske pretrese ter prelomne in prihodnje dolgoročne izzive;

5. UGOTAVLJA, da se regulativni peskovniki vse pogosteje uporabljajo v številnih sektorjih, na primer na področju financ, zdravstva, pravnih storitev, letalstva, prometa in logistike ter energije, pogosto tudi z uporabo novih, nastajajočih tehnologij – kot so umetna inteligenca in tehnologije distribuirane knjige transakcij (blokovna veriga) – ali inovativno uporabo obstoječih tehnologij ⁽⁵⁾;

6. JE SEZNANJEN s študijo o vmesni oceni inovacijskega načela (*Study supporting the interim evaluation of the innovation principle*) ⁽⁶⁾, ki je bila za Komisijo pripravljena leta 2019 in v kateri je poudarjena potreba po evropskem okolju, ki bi bilo bolj ugodno za inovacije, kar bi dosegli z okrepitevijo pristopa Komisije k oblikovanju eksperimentalne zakonodaje, vključno z regulativnimi peskovniki. UGOTAVLJA, da Komisija v svojem poročilu iz leta 2020 o uspešnosti na področju znanosti, raziskav in inovacij ⁽⁷⁾ navaja, da so za pospeševanje tehnološkega razvoja potrebni tudi manj tradicionalni pristopi k regulaciji in politiki, kot so regulativni peskovniki;

7. UGOTAVLJA, da je Komisija v svojem sporočilu „Strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo“ napovedala, da bo s pilotnim projektom države članice spodbudila k pripravi predlogov za regulativne peskovnike ⁽⁸⁾. SE SEZNANJA, da Komisija v sodelovanju z evropskim partnerstvom za blokovne verige načrtuje vseevropski regulativni peskovnik za blokovne verige, ki naj bi začel delovati v obdobju 2021/22. UGOTAVLJA, da Generalni direktorat Komisije za podporo strukturnim reformam Evropski banki za obnovo in razvoj pomaga pri podpiranju regulativnih peskovnikov v Grčiji, Estoniji in na Poljskem ⁽⁹⁾;

8. MENI, da so regulativni peskovniki konkretni okviri, ki z zagotavljanjem strukturiranega eksperimentalnega okolja omogočajo, da se, kjer je to ustrezno, v resničnem okolju omogoči preskušanje inovativnih tehnologij, proizvodov, storitev ali pristopov – trenutno zlasti v okviru digitalizacije – za omejeno časovno obdobje in v omejenem delu sektorja ali področja, in to pod regulativnim nadzorom, s čimer se zagotovi vzpostavitev ustreznih zaščitnih ukrepov ⁽¹⁰⁾;

9. RAZUME določbe o eksperimentiranju kot pravne določbe, ki organom, zadolženim za izvajanje in izvrševanje zakonodaje, omogočajo, da so od primera do primera nekoliko bolj prožni, ko gre za preskušanje inovativnih tehnologij, proizvodov, storitev ali pristopov. ⁽¹¹⁾ UGOTAVLJA, da so določbe o eksperimentiranju pogosto pravna podlaga za regulativne peskovnike ter se že uporabljajo v zakonodaji EU in pravnih okvirih številnih držav članic;

10. POUDARJA, da lahko regulativni peskovniki s proaktivnim regulativnim učenjem omogočijo boljše pravno urejanje, kar regulatorjem omogoča, da pridobijo boljše regulativno znanje in najdejo najboljše načine za pravno urejanje inovacij na podlagi dejanskih dokazov, zlasti v zelo zgodnji fazi, kar je lahko še posebej pomembno zaradi velike negotovosti in prelomnih izzivov, pa tudi pri pripravi novih politik;

11. POUDARJA, da lahko regulativni peskovniki vsem podjetjem nudijo pomembne priložnosti, zlasti za inovacije in rast; to še posebej velja za mala in srednja podjetja, vključno z mikro- in zagonskimi podjetji, v industrijskih panogah, storitvah in drugih sektorjih;

⁽⁵⁾ Attrey, A., Leshner, M., Lomax, C.: *The role of sandboxes in promoting flexibility and innovation in the digital age* (Vloga peskovnikov pri spodbujanju prožnosti in inovacij v digitalni dobi), Going Digital Toolkit Policy Note 2, 2020.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/study-supporting-interim-evaluation-innovation-principle_en.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/science-research-and-innovation-performance-eu-2020_en.

⁽⁸⁾ Dok. 6783/20 (COM(2020) 103).

⁽⁹⁾ Parenti, R.: *Regulatory Sandboxes and Innovation Hubs for FinTech* (Regulativni peskovniki in inovacijska vozlišča za finančnotehnološko področje), študija za Odbor za ekonomske in monetarne zadeve, Tematski sektor za gospodarsko in znanstveno politiko ter kakovost življenja, Evropski parlament, Luksemburg, 2020.

⁽¹⁰⁾ Evropska komisija, DOKUMENT #21. Raziskave in inovacije, Gradivo za boljše pravno urejanje, Evropska komisija; dok. 6783/20 (COM(2020) 103).

⁽¹¹⁾ Evropska komisija, DOKUMENT #21. Raziskave in inovacije, Gradivo za boljše pravno urejanje, točka 1 o določbah o eksperimentiranju, str. 151.

12. POUDARJA, da morajo regulativni peskovniki in določbe o eksperimentiranju vedno spoštovati in bi morali tudi spodbujati uporabo načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter previdnostnega načela. Vedno je treba med drugim zagotoviti visoko raven varstva državljanov, potrošnikov, zaposlenih, zdravja, podnebja in okolja, pa tudi pravno varnost, finančno stabilnost, enake konkurenčne pogoje in pošteno konkurenco ter spoštovati obstoječe ravni varstva;

13. V zvezi z določbami o eksperimentiranju:

- a) SPODBUJA Komisijo, naj pri pripravi in pregledu zakonodaje od primera do primera še naprej razmišlja o uporabi določb o eksperimentiranju ter naj oceni uporabo teh določb pri naknadnih ocenah in preverjanjih ustreznosti;
- b) POUDARJA, da so lahko določbe o eksperimentiranju pomembne v več sedanjih in prihodnjih zakonodajnih predlogih;
- c) PODPIRA Odbor za regulativni nadzor, ki naj še naprej preverja, ali se pri pregledu ocen učinka, vrednotenju in preverjanju ustreznosti primerno upošteva vpliv zakonodaje na inovacije, k čemur se lahko med drugim prišteva uporaba določb o eksperimentiranju;
- d) POUDARJA, da namerava oceniti, ali je v preučitev zakonodajnih predlogov mogoče vključiti določbe o eksperimentiranju;
- e) POZIVA Komisijo, naj pripravi pregled glavnih obstoječih določb o eksperimentiranju v pravu EU;
- f) POZIVA Komisijo, naj opredeli področja politike in predpise, v katerih bi dodatne določbe o eksperimentiranju lahko pomagale spodbujati inovacije in pospešiti pravno urejanje; SPODBUJA Komisijo, naj se v zvezi s tem posvetuje z državami članicami in deležniki, na primer prek platforme „Pripravljeni na prihodnost“ ali ciljno usmerjenih posvetovanj;

14. V zvezi z regulativnimi peskovniki: POZIVA Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami organizira izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z regulativnimi peskovniki med državami članicami in njo, da bi:

- a) pripravili pregled stanja v zvezi z uporabo regulativnih peskovnikov v EU;
- b) identificirali izkušnje v zvezi s pravno podlago, izvajanjem in ocenjevanjem regulativnih peskovnikov;
- c) analizirali, kako lahko dognanja iz regulativnih peskovnikov na nacionalni ravni prispevajo k empirično podprtemu oblikovanju politike na ravni EU;

15. POZIVA Komisijo, naj v prvi polovici leta 2021 predstavi poročilo o napredku, doseženem pri izmenjavi informacij in dobrih praks v zvezi z regulativnimi peskovniki ter pri pregledu obstoječih določb o eksperimentiranju v pravu EU, da bi omogočila razpravo o tem v Delovni skupini za boljše pravno urejanje pod portugalskim predsedstvom Sveta; poziva jo tudi, naj v drugi polovici leta 2021 predstavi končne rezultate in analizo skupaj s praktičnimi priporočili o morebitni prihodnji uporabi regulativnih peskovnikov in določb o eksperimentiranju v EU in na ravni EU, da bi omogočili razpravo o tem in nadaljnje ukrepanje v Delovni skupini za boljše pravno urejanje v okviru slovenskega predsedovanja Svetu.
